

Van de redactie

Stempels

Het is bijna feest. Op 30 november 2013 begint de viering van het tweehonderdjarige bestaan van het Koninkrijk. Op die dag in 1813 zette de prins van Oranje voet op Nederlandse bodem na een jarenlange ballingschap in Engeland. Eindelijk waren de jaren van Franse overheersing voorbij. Een wel heel orangistische dichter schreef die dagen dat het volk bij de landing zo hard zou hebben gejuicht dat in Delft de grendels van de tombe van vader des vaderlands Willem van Oranje ervan opensprongen.

De gekozen datum van 30 november om de festiviteiten te openen is ook wat orangistisch, want waarom niet begonnen met de proclamatie waarmee het zogeheten driemanschap onder aanvoering van Gijsbert Karel van Hogendorp de onafhankelijkheid uitriep? Dat was op 17 november. En waarom niet 29 november genomen? Op die dag in 1813 werd onze Grondwet, bijna de oudste ter wereld, aangenomen.

Gelukkig duurt het feest twee jaar (tot 26 september 2015) en zijn er genoeg andere momenten te gedenken dan alleen de oranjegetinte. Zo ontstond tweehonderd jaar geleden ook het huidige politieke stelsel met een Eerste en een Tweede Kamer. Voor het *Advocatenblad* is dit aanleiding om te onderzoeken welk stempel de advocatuur op tweehonderd jaar politieke geschiedenis drukte. Dat is niet mis. Liefst een kwart van alle ministers sinds 1813 blijkt advocaat te zijn geweest (zie pagina 24).

De canon van de advocatuur gaat deze maand ook terug naar de wortels van het huidige staatsbestel. De voornaamste minister onder koning Willem I, Cornelis Felix van Maanen van Justitie, botste geregeld met de advocatuur. Hij lijkt daarmee een beetje op Fred Teeven (VVD) nu. Redacteur Kim van Keken onderzocht wat deze staatssecretaris van Veiligheid en Justitie drijft (zie *Typisch Teeven* op pagina 28). Een ding is zeker: Teeven wil altijd winnen. En zo lijkt hij een groter stempel op de advocatuur te gaan drukken dan vele advocaat-politici die hem sinds 1813 voorgingen.

Robert Stiphout

Kritisch advies

Foto: ANP

Recent stelde de Raad van State dat het wetsvoorstel voor elektronische detentie slecht was onderbouwd. Toch hield verantwoordelijk staatssecretaris Fred Teeven (VVD) vast aan het plan om gevangenen met een enkelband naar huis te sturen. Zijn kritische adviezen over de voorstellen van het ministerie regel of uitzondering? En stuit Veiligheid en Justitie meer dan andere departementen op weerstand van het adviesorgaan?

Op adviesaanvragen van het ministerie van Veiligheid en Justitie geeft de Raad van State met enige regelmaat een kritisch advies (dictum 4, 5 en 6). Deze adviezen gaan onder meer over wetsvoorstellen, verdragen, nota's van wijziging en ontwerpbesluiten. In 2011 bracht de Raad van State in totaal negentig adviezen uit aan het ministerie van Veiligheid en Justitie, blijkt uit het Jaarverslag 2011 van de Raad van State. Daarvan waren er acht met dictum 4 ('niet dan nadat'), twee met dictum 5 ('niet aldus') en één met dictum 6 ('niet'). In totaal kreeg 12,2 procent van de aanvragen een 'zwaar' advies (dicta 4-6). In absolute aantallen (elf) scoorde Veiligheid en Justitie het hoogste aantal kritische adviezen van alle ministeries. Relatief gezien daarentegen maakte het

ministerie het niet bonter dan sommige andere ministeries. In 2011 was veertig procent van de adviezen aan het ministerie van Algemene Zaken kritisch. Maar aan dat departement werden dat jaar ook slechts vijf adviezen verleend. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (15,5 procent), Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (15,2 procent) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (15,0 procent) sleepten in 2011 procentueel ook meer kritische adviezen binnen dan Veiligheid en Justitie.

Ook in 2012 oogstte Veiligheid en Justitie in absolute aantallen de meeste kritische adviezen (zeven). En ook in dat jaar hoorde het ministerie van Veiligheid en Justitie procentueel gezien niet tot de 'zware jongens'. Vergeleken met Defensie (16,7 procent), Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (11,4 procent), Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (10,3 procent), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (10,0 procent), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (9,1 procent), Volksgezondheid, Welzijn en Sport (8,9 procent) kwam Veiligheid en Justitie er met 8,1 procent redelijk vanaf. Van het aantal 'zware' adviezen over 2013 heeft de Raad van State nog geen overzicht.

Citaat

'Je vijzelt het aanzien van de rechtsstaat aanzienlijk op als je de rechterlijke macht democratisereert.'

Oud-vicepresident van de Amsterdamse rechtbank Wouter van den Bergh herhaalt zijn pleidooi voor lekenrechtspraak (*Trouw*, 22 oktober).